

ภาพแผนที่เส้นทางเดินทัพในสมัยกรุงศรีฯ

ศูนย์ประวัติศาสตร์เมืองวิเศษไชยชาญ

(วัดชุมทอง)

เจ้าพระยาที่มาตั้งทัพบ้านจวน

แผนที่ชุมชนโบราณแขวงเมืองวิเศษไชยชาญ

งานประเพณีสัมพันธ์ สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่จำศีล

โทร. 0-3563-2789

ภายในศูนย์ประวัติศาสตร์แขวงเมืองวิเศษไชยชาญ

ศูนย์ประวัติศาสตร์เมืองวิเศษไชยชาญ

(วัดชุมทอง) นี้สันนิษฐานว่าตั้งขึ้นราว พ.ศ.

2122-2127 โดยในพระราชพงศาวดารได้

กล่าวถึงชื่อเมืองนี้เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.

2127 ในแผ่นดินสมเด็จพระมหาธรรมราชา

ครั้งนั้นสมเด็จพระนเรศวรมหาราชและสมเด็จพระ

พระเอกาทศรถเสด็จยาตราทัพขึ้นไปประชุมพลที่

ป่าไผ่ แขวงเมืองวิเศษไชยชาญ เพื่อรับตีพระ

ยาพะสิมที่เมืองสุพรรณบุรี และกล่าวถึงอีก

ตอนในสงคราม

คราวเดียวกัน เมื่อ

ทัพกรุงศรีอยุธยาตี

กองทัพพระยาพะสิม

แตกพ่ายไปแล้ว ทั้ง

สองพระองค์ได้เสด็จ

ยกกองทัพไปตั้งอยู่ที่

บ้านระไไ แขวงเมือง

วิเศษไชยชาญ เพื่อสกัดทัพพระเจ้าเชียงใหม่ที่จะ

ยกลงมาจกทางเหนือ

ที่ตั้งของเมืองวิเศษไชยชาญในสมัยนั้นอยู่ฝั่ง

ตะวันออกของแม่น้ำน้อย มีโคกใหญ่ที่ชาวบ้าน

เรียกว่า "บ้านจวน" ซึ่งเข้าใจว่าคงเป็นที่ตั้งของ

จวนผู้ว่าราชการเมือง อยู่ใกล้วัดชุมทอง ตำบล

ไผ่จำศีลในปัจจุบัน ต่อมาในสมัยกรุง

รัตนโกสินทร์ แม่น้ำน้อยต้นเขินเป็นตอน ๆ การ

เดินทางทางเรือไม่สะดวก ทางราชการจึงย้าย

เมืองวิเศษไชยชาญไปตั้งที่ตำบลบางแก้ว ริม

แม่น้ำเจ้าพระยา (ที่ตั้งศาลากลางจังหวัดอ่างทอง

ในปัจจุบัน) พร้อมเปลี่ยนชื่อเรียกว่า "เมือง

อ่างทอง" ส่วนแขวงเมืองวิเศษไชยชาญถูกลด

ฐานะเป็นอำเภอ เรียกว่า อำเภอไผ่จำศีล ขึ้นอยู่

ในความปกครองของเมืองอ่างทองตั้งแต่ปี

พ.ศ. 2439 โดยตั้งที่ว่าการอำเภอทางฝั่ง

ตะวันออกของแม่น้ำน้อย หมู่ที่ 3 ตำบลไผ่จำ

ศีล จนกระทั่งปี พ.ศ. 2451 รัชสมัย

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง

พระกรุณาโปรดเกล้ามีพระบรมราชานุญาต ให้

เปลี่ยนชื่ออำเภอไผ่

จำศีลเป็น อำเภอ

วิเศษไชยชาญ และ

ปรากฏหลักฐาน

เกี่ยวกับการให้ใช้ชื่อ

"อำเภอวิเศษไชย

ชาญ" ในหนังสือ

ราชกิจจานุเบกษา 2

ครั้ง และราชการก็ใช้ชื่อ อำเภอวิเศษไชยชาญ

มาจนถึงอย่างน้อยวันที่ 4 มกราคม พ.ศ.

2509 หลังจากนั้น ก็พบว่า เมื่อ 12 มกราคม

พ.ศ. 2509 ราชการ

ก็ใช้ชื่อเป็น อำเภอวิเศษ

ไชยชาญ (ขณะนี้ยัง

ค้นหาหลักฐานการ

เปลี่ยนชื่ออำเภอ ใน

หนังสือราชกิจจา

นุเบกษาไม่พบ)

ศูนย์ประวัติศาสตร์เมืองวิเศษไชยชาญ

สร้างราวปีงบประมาณ พ.ศ.2554 ด้วยเงิน

งบประมาณจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เพื่อจุดประสงค์เป็นแหล่งการเรียนรู้

ประวัติความเป็นมา ของอำเภอวิเศษไชยชาญ

และสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนบ้านจวน หมู่ที่ 6

ตำบลไผ่จำศีล

